

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya 8 rals, Gu- Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

LA CONCILIACIÓ.

La conciliació monàrquica es morta; ha mort avants de neixe. Tots los esforços per ferla viure han sigut inútils y ho seran los que 's practiquin al mateix objecte. Per més que are volguessen entèndre's sols lograrian embalsamar lo cadáver, y 'ls cadavers embalsamats se conservan alguns dias; pero no resuscitan.

No es gens estrany lo que passa. Los homes de idees poden conciliar-se; los homes de interessos may. Las idees tenen una norma fixa. Un polítich, per exemple, pot aspirar á tal ó qual solució que ell creurá convenient al benestar de la patria. Tal hi haurá que veient que aquella solució es justa, considerarà honradament qu' es prematura, y proposarà un punt d' espera digne y franca, que l' altre podrà acceptar, creyent que no tot lo camí pot ferse en una jornada, y que més val alguna cosa que res. Si 'ls homes de l' esquerra y 'ls fusionistas no tingúessen altre móvil, lograrian entèndre's en punt á sufragi universal y á reforma de la Constitució. Pero entre ells l' idea es la tapadora.

L' idea es la tapadora del interés, de l' ambició, de la concupiscencia, del afany de mando, de la fam y la set de pressupuesto.

Si en Sagasta arribés á acceptar las idees de l' esquerra, quedaria anulat, eclipsat, perdut. De gese de un partit descendiria á zero á l' esquerra.

D' aquí naix la seva resistència, y tot lo demés son trons.

Per més escarafalls que fassa, al sentir parlar de sufragi universal y de reforma de la Constitució, es impossible olvidar que ell defensava ab energia aquestas mateixas idees, davant de la majoria de 'n Cánovas.

Es á dir sis ó set anys endarrera convenia 'l sufragi universal, y are no; sis ó set anys endarrera no hi havia constitució més bona que la del 69, y are no hi ha constitució millor que la del any 76 que llavors ell impugnava ab tanta valentia.

¿Cóm s' explica aquest cambi? L' ambició personal té la paraula.

Avuy entre 'ls monárquichs hi ha un abisme: la conciliació es impossible entre eils.

Inútilment un esperit ocult prega y suplica que s' concilihin: van, per abressarse, y quan son á la vora s' hi fan á cops de puny.

Llegeixin las últimas sessions de Corts: llegeixin aquells discursos plens de apóstrofes virulents, en los quals se dirigeixen mútuament carrechs de informalitat y de inconseqüencia á raig. Diguin ¿qui queda net de aquella bugada? Ningú.

Allende Salazar (esquerrá) era fá poch redactor del *Siglo futuro* (carli); Cañamaque (fusionista) ha sigut redactor de *El Pueblo* (republicá). Avuy 'l qu' era carli casi bè es republicá y 'l republicá casi bè es conservador.

Posada Herrera ho ha sigut tot. En Sagasta 'l mateix. L' esquerra está formada de tráfugas de la República que han prés billet de *ida y vuelta*, y entre 'ls mateixos conservadors s' alsa la figura de 'n Cánovas que en los primers moments de la Restauració deya que 'l pronunciamient de Sagunto era una calaverada, y la figura de 'n Romero Robledo que á l' any 68 proclamava la incompatibilitat de tots los Borbons pèl trono d' Espanya.

¿Ahont hi ha un home pur, que puga tenir autoritat dintre de aquesta olla de grills dels partits monárquichs? ¿Ahont hi ha siquiera 'l llevat per fer la conciliació?

Sense llevat no hi ha pá possible. Decididament, los monárquichs han fet un pá com unas hostias.

Ha mort la conciliació monàrquica ¡visca la conciliació republicana!

La conciliació entre 'ls republicans s' acosta per moments; es més, s' inspira com una necessitat política y al mateix temps patriótica.

Ab gust hem vist ¿per que negarho? que 'ls demócratas progressistas, fiels á la República, al commemorar la festa D. Manuel Ruiz Zorrilla, dirigian un carinyós saludo á Castelar y á Pi y Margall.

Ab verdadera delicia llegim lo *Globo*, cada dia més inclinat en favor una grau agrupació republicana pacífica, ordenada y de govern; pero enérgica y decidida, davant del inmens desgabell dels partits monárquichs.

Tot això, que avuy son sintomas, demá seran fets.

Los partits republicans tenim una inmensa ventatja sobre 'ls nostres adversaris. Aquests han de prestar acatament á institucions que tenen la facultat de nomenbrar governs y dimitirlos, y tot ho sacrifican á captarse las bonas gracias de la persona que té en las sevas mans, la facultat de elevarlos al poder.

¿Qué 'ls importa l' opinió pública? Per res la necessitan.

En cambi nosaltres tot ho volém de l' opinió, tot ho demaném al país.

A ells, aquell poder, los diu: Entenévus. Y cada dia s' entenen ménos.

A nosaltres l' opinió 'ns diu: Entenévus. Y es molt possible, es casi segur que 'ns entendrém.

P. K.

CORRESPONDENCIA EXTRANJERA.

Xauxa-borda, 28 Desebre 1883.

MOLT Sr. mèu: Apesar del encárrech que vosté va ferme, ja ho véu; fins avuy no inauguro las mèvas correspondencias.

La veritat es que aqui no tenim gaire humor pera escriure, pues estém sempre ocupats en parlar de política y fer eleccions, y 'l poch temps que 'ns sobra l' aprofitém anant als toros ó á la professó.

Lo nostre país, encara que lluny del concert de las nacions civiisadas, comensa ja á obrir los ulls y s' espavila qu' es un contento, forzentant lo seu perfeccionament moral é immoral.

En proba d' això, l' altra dia va venir un príncep imperial d' una nació que diu que á Europa fa 'l paper de pioxo (la nació, no 'l príncep). Aquí va ser béu rebut y hasta alguns asseguravan que 'l tal príncep havia sollicitat la nostra amistat, y que l' govern de Xauxa-borda, agrahit, l' hi havia regalat varios micos, que aqui abundan y 'ls tenim molt grossos.

Ara havém passat uns quants dias sumament atrafegats ab las festas de Nadal y 'l conseqüent despilfarro de galls y turrans. No pot figurarse la afició que té als turrans la gent de Xauxa-borda; hi ha persona que no viu d' altra cosa, y 'l dia que per casualitat l' hi falta, se llenca al carrer, fa barricadas y derriba al govern.

Després de Nadal hem entrat altra vegada en la vida activa ó, lo qu' es igual, hem tornat á bescantarnos los uns als altres, trayentnos los drapets al sol. La premsa está que trina y 'l país está que trona: de manera que per poch que ploqui, 's cred que enguany hi haurá molta cullita de bolets y castanyas.

Actualment está discutintse la conveniencia ó inconveniencia de donar lo dret electoral á tot bitxo vivent, aixis com avants lo tenia tot bitxo *morent* (vull dir los morts). La majoria del país hi está conforme; pero hi ha unas quantas tribus, capitanejadas per un tal Llagasta, que hi tiran còssas y 's revolcan per terra, fant rarasas y dinent qu' ells no ho volen.

Y perque veji la formalitat que hi ha en aquestas apartadas regions, ha de sapiguer que aquestos que ara diunen tantas pestes del sufragi universal, encara no fa quatre dias que anavan cantantli cansons y posantlo als núvols.

A conseqüencia de tot això, corren rumors de crisis ministerial, cosa molt freqüent en aquest país y que may causa sorpresa á ningú. Los cambis de govern se veuen tant sovint, que sols pot formarsen una idea sapiguent que entre 'ls habitants de Xauxa-borda no més n' hi ha disset que encara no han sigut ministres. Y si té present que aquí un ministre cessant té trenta mil rals de paga, compendrà que totnom cobra 'ls seús mil cinch cents drets l' any y que per lo tant, estém de cal Ample.

Y apropósit d' aquesta qüestió, ara tracta de introduhirse una reforma en lo pressupuesto. Varios ciutadans, que han sigut ministres més d' una vegada, se queixan de que no més poden percibir una cessantia; y com que això es una palpable injusticia, se créa que 's

reformularà la llei, declarant que 'l que ha sigut ministre un cop cobrarà una cessantia, lo qui n' ha sigut dos cops dugas, y aixis successivament. Un vehi de dalt de casa, que ha sigut ministre trenta set vegadas, està que no hi véu d' alegria.

Lo comers y la industria están molt tronadots; de manera que 'l govern, per véure si ho arregla una mica, està estudiant una pila de tractats ab varias nacions, que portarán los seus productes á Xauxa-borda ab tals facilitats, que 'ns vindrán á sortir gratis.

Las classes productoras del país han rebut la noticia ab tanta satisfacció, que varios fabricants s' han suicidat d' alegría, y la major part dels treballadors emigra al extranger pera fer viatjes de recreo.

Respecte á noticias locals, no n' hi puch donar gayres perque 'ls carrers están plens de fanch y 'l tránsit es molt difícil.

Hi ha aquí un periódich, que 's publica al carré de la Pasteleria, dirigit per un tal Mañá y Frappé, que porta fa alguns dias uns articles molt curiosos, que han sigut celebrats ab extraordinari aplauso en lo vehi manicomi de San Eloy.

L' arcalde de la nostra tribu probablement deixarà aviat la vara, entregantla al senyor Sargentot, y, retirantse després á la vida prohibida, diu que 's contractarà pera servir d' esfera terrestre en un estudi de primera ensenyansa.

Res més l' hi dich per avuy. No soch més llarch, perque aquí 'ls sellos van cars y las cartas casi sempre 's perden.

Un altra dia ja hi tornarém.

Seu sempre,

TASTICH-FAN.

Don Victor, consti que Catalunya l' hi envia una abraçada.

Gracias al vot de vosté, lo Concell d' Estat considera perjudicial á Espanya lo tractat de comers ab Inglaterra.

Catorze vots contra tretze.

Los libre-cambistas s' han quedat ab lo punt de las donas.

Y nosaltres ab la nostra.

No veuen los que deyan que 'n Balaguer, com á president del Concell d' Estat havia fet *pata de gall*?

No, impossible. Ja varem desmentirho en lo número passat, perque, per nosaltres que 'l coneixém, es impossible, totalment impossible que D. Victor tinga dugas naturalesas.

Com á particular, com á Diputat, com á President del Consell d' Estat, D. Victor será sempre amant de Catalunya.

Una frase del ex-republicà Cañamaque:

«L' exercici del sufragi universal no es més que la *brutocracia*.»

Efectivament, lo sufragi universal seria molt bruto, si una vegada estiga en vigor, surtis reelegit un tipo com en Cañamaque.

Una cantarella que dedica *El Globo* de Madrid, als monárquichs que 's disputan lo manech de la paella:

«Mira que te mira el rey;
mira que te está mirando;
mira que vás á morir
sin saber como ni cuando.»

¡Quina delicia!

Deya aquest dia en Cánovas:

«Lo qu' es jo sostindré sempre lo mateix: per mi hi ha partits legals é ilegals.»

Tot lo que vulga, D. Anton; pero tinga en compte una cosa: que las piulas inofensivas de un temps s' han tornat avuy petardos de dinamita.

Lo coresponsal del *Brusi* á Paris diu que si 'ls republicans francesos tinguessen seny no voldrian que la República s' establis á Espanya, perque llavors en Bismarck se tiraria sobre las ideas democráticas, al veure que també s' extenian per Italia.

¡En Bismarck! Si are que no hi ha més que una República busca alianzas; qué faria demà que n' hi hagués tres?

Traduheixo ab molt gust lo següent telégrama de Málaga que publica 'l *Globo*:

«Manifestació solemne é imponent en honor de las victimas del primer de Janer: 3,000 republicans; fraternitat admirable, proclamada en principi unió per tots los oradors, acullida ab gran entusiasme.—Comissió en nom dels manifestants felicita als ilustres

jefes de la democracia republicana, suplicant realisi aquest vot unánim.—Per la Comissió.—*Maroto*.»
«No veuen com ja comensém á entendre'ns.»

Reproduheixo del *Brusi* 'l següent párrafo traduhit de la *República francesa*:

«Es *precis* donar al gabinet de l' esquerra, tot lo que vá donarse á n' en Sagasta al pujar al poder. Si 'l rey Alfonso no s' hi resigna, haurá de tornar á cridar á n' en Sagasta ó potser á n' en Cánovas del Castillo. Pero aixó equivaldria á una reacció y reacció val tant com dir la nació espanyola irritada é impulsada envers las resolucions extremas. Per lo tant es *precis* tenirhi molt cuidado; perque 's corra un albur sumament perillós.»

¿Y si dona 'l decret de disolució y 's proclama 'l sufragi universal?

Ni contigo ni sin ti
més penas tienen remedio, etc. etc.

Demà diumenje á las 10 del demati sortirà del teatro de Lovellanos, carrer del mateix nom, la comitiva que déu encaminarse al cementiri de Sarriá á colocar una corona sobre la tomba dels defensors de las Corts constituyents de la República espanyola que déu anys endarrera van sacrificar la seva existencia.

Quedan invitats tots los demócratas republicans.

LA MALA SOMBRA.

Ningú ab mí pot igualarse
en astucia y mala fé,
ni en pit per caragirse,
ni en descoco, ni en *tupé*.

Lo poder es lo que 'm tenta,
y per poderlo alcansar,
salto tot lo que 's presenta
sense por de relliscar.

Lo que hi fet no m' encaparra
ni 'm preocupa lo que hi dit,
pués en tot cas tinch prou barra
per deixaro desmentit.

Ab la mateixa frescura
vaig als palaus á adula,
que empanyo la dictadura
d' un govern republicà.

Son ja tantas
las banderas
de mil classes
que jo hi dut,
que ab prou feyna
puch citarlas,
pués lo compte
ja hi perdut
Plé de flema,
sense guía.

per manar tot m' está bè;
lo mèu lema
no varia:
ni fè res ni deixar fè.

Quan tot me vá vent en popa
y alcanso 'l daurat sitial,
recluto la mèva tropa
entre la gent informal.

Sempre trobo qui s' apresta
á seguir lo mèu camí,
y que en lo Congrés contesta
al mèu gust que nó ó que sí.

Si 'l país crida y murmura,
l' hi dich que no t'è rahò,
y si tant y tant m'apura
faig jugá un xich lo bastò.

Y tranquil, desde 'l mèu puesto,
ab la cullera á la mà,
repartexo 'l presupuesto
sense pensar qué vindrá.

Mentres dura
s' aprofita,
mentres raja
vaig xuclant;
si m' atacan
no m' hi fixo;
cops al bulto
y endavant
Plé de flema,
sense guía,
mentres mani ja estich bè,
lo mèu lema
no varia:
no fè res ni deixar fè.

Are que veig que la esquerra
tracta de ferme un mal joch,
sense escrupols l' hi moch guerra
combatent á sanch y á foch.

Jo ja sé qu' ella diu ara
lo que jo fins are hi dit;
jo ja sé qu' ella s' ampara
ab l' ideal del mèu partit.

Pero aquí está 'l mèu salero
y la mèva distracció:
ni vull qu' ella pugui ferho,
ni tampoch vull ferho jo.
No 'm fa res que altra vegada
puji en Cánovas y 'ls seus,
mentres veji destrassada
la pobre esquerra als péus meus.
Tots los medis

trobo lícits
per fer caure
l' enemich;
si una cosa
vull combatre,
no reparo
lo que dich.
Plé de flema,
sense guía,
lo de sempre avuy faré;
lo mèu lema
no varia:
ni fè res ni deixar fè.

C. GUMÀ.

N vehi de Xativa al morir ha disposat que se l' enterrés pèl civil, que una música anés al enterro tocant la *Marsellesa* ó l' *Himne de Riego*, y que l' acompañessin dotze noys del Hospici, menjant cacahets y xufas.

Are la seva animeta déu dir:

—Lo dia que 'm van enterrar, vaig fè una bromal

En certas provincias s' observa algun moviment de tropas.

¡Qui sab! Potser l' exercit está buscant lo moviment continuol

Deya en Posada Herrera, encarantse ab la majoria:
«Si neguéu lo sufragi universal, ¿ab quin dret diréu que sou representants del país?»

En efecte: 'ls diputats nombrats pèl sufragi restringit no representan al país, sinó á las classes privilegiadas, y com que aquestas generalment no votan ¿volen fè 'l favor de dirme qué representan?

Per mi representan la segona part del *Tenorio*.
Las escenas del cementiri ab gran acompañament de difunts.

Lo mateix Posada Herrera feya una reflexió:
«Are hi ha un individu que paga cinch céntims de contribució y t'è vot, y un altre que no 'ls paga no 'n t'è.

»Donchs *bueno*, senyors ¿hém de renyir? ¿Y perquè? ¿Per un *perro chico*?»

¿Han vist may un vell més xistós que 'n Posada Herrera?

Ja pot riure, ell ray, fá quaranta anys que de una manera ó altra remena las cireras.

Un eco de Nadal:

—Que las logrin felissas.

—Ay, ay ¿y qui es vosté?

—¿Que no se 'n recorda? Soch l' escribent del escribá que 'l dilluns passat vá venir á embargarli 'ls mobles.

Un quènto del *Progreso* sobre 'l sufragi universal:

«Hi havia un traginer que tenia tres burros y 's dedicava al comers d' oli. Pagava déu duros de contribució y per consegüent tenia vot; pero á l' any vá morirsel un burro y abaixantli la contribució, vá perdre 'l vot.

»Are bè, aquest vot ¿qui 'l tenia? ¿Lo traginer ó 'l burro?

Un periódich de Madrid diu que aquests dias los monárquichs per barallarse duhen y portan á la monarquia com un escut.

L'imatje es gráfica.

Los cops van cayent com una calamarsada.

Escoltén monárquichs, y després de la batussa ¿qué 'n faréu del escut?

Alló de la cayguda del Czar, tornant de cassera, no vá ser cayguda, sino una bala nihilista, que vá clavárseli á l' espatlla.

Item més: lo jefe de policia de Sant Petersburg, y un seu nebot han mort assessinats, al entrar á casa seva.

Se diu que 'l partit nihilista t'è individuos afiliats entre 'ls mateixos polissons.

Francament si jo fos Czar aviat sortiria de angunias.
Me faria nihilista.

Lo coresponsal del *Brusi* 's queixa de qu' en Lopez Dominguez tracta de reformar l' uniforme del exercit y diu:

«Bó es fer constar aquí que 'l general Lopez Dominguez era l' unich oficial general que anava a las recepciones de Palacio y á todas las solemnitats de rúbrica,

EN LA RAMBLA.

—¿Diuen qu' are mentres tinga alguna cosa votarà tothom?

—Donchs jo votarè.

—¿Y qué tens tú?

—Un xavo á cada orella.